

A samaritánusok bizonyágtétele

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: Jeremiás 2:13; Ezékiel 36:25-27;
Zakariás 14:8; János 3:26-30; 4:1-42

„az asszonynak pedig meg is mondták: Már nem a te beszédedért hiszünk, hanem mert magunk is hallottuk és tudjuk, hogy valóban ő a világ üdvöztője” (Jn 4:42, RUF).

Kik voltak a samaritánusok? Izrael északi országát az asszírok elfoglalták Kr. e. 722-ben, és a politikai stabilitás megteremtése érdekében a leigázott terület lakosságát szétszórták a birodalom különböző részeibe, az északi királyság területére pedig más népeket telepítettek be, belőlük lettek a samaritánusok. Ők a judaizmus általuk gyakorolt formáját követték.

Viszont a kapcsolat nem volt jó közöttük és a zsidók között. A samaritánusok például küzdöttek az ellen, hogy a Babilonból visszatérő zsidók újjáépítsék a templomot. Idő közben felépítették a saját templomukat a Garizim hegyén, amit azután Kr. e. 128-ban a zsidó fejedelem, Hyrcanus János leromboltatott.

Krisztus idejében tovább folyt az ellenségeskedés. Amennyire csak lehetett, a zsidók elkerülték Samáriát. Talán kereskedtek egymással, de minden más kapcsolat tabunak számított. A zsidók nem kértek kölcsönt a samaritánusoktól, sőt még szívességet sem fogadtak el tőlük. Ezen a háttéren beszél el János azt a történetet, amikor Jézus találkozott a samaritánus asszonnyal, majd pedig Sikár városának lakóival.

A TALÁLKOZÁS KÖRÜLMÉNYEI

Olvassuk el Jn 4:1-4 verseit! Mi húzódott meg annak hátterében, hogy Jézus átutazott Samárián?

A farizeusok megtudták, hogy Jézus tanítványai több embert kereszteltek, mint Keresztelő János. Ez a helyzet feszültséghez vezethetett volna János és Jézus követői között. Elég természetes, hogy János tanítványai féltékenyen őrizték mesterük hírnevét és státuszát (vö. Jn 3:26-30). Erre János azt a megkapó választ adta, hogy Jézusnak növekednie kell, neki pedig alább kell szállani (Jn 3:30). Jézus talán azért indult el Júdeából Galileába, hogy elkerülje a konfrontációt. A két terület között Samárián át vezetett a legrövidebb út, de nem csak erre lehetett menni. A vallás szigorú irányzatát követő zsidók a kerülő úton, kelet felé, Pereán át mentek. Jézus azonban a küldetése miatt vette az irányt Samária felé.

Olvassuk el Jn 4:5-9 szakaszát! Hogyan használta fel Jézus az alkalmat arra, hogy beszélgetést kezdjen a kútnál az asszonnyal?

Jákób kútja éppen Sikem mellett volt, az asszony pedig, nagyjából másfél kilométerre onnan, Sikárban élt. Míg Jézus tanítványai bementek a városba, hogy élelmet vegyenek, Ő leült a kút mellé, de nem tudott hűs vizet meríteni. Amikor az asszony megérkezett, hogy vizet húzzon, Jézus inni kért tőle.

János evangéliuma 3. fejezetében az okozott meglepetést, hogy a zsidók egyik vezetője, egy rabbi hajlandó volt elmenni Jézushoz, ami leereszkedésnek tűnhetett. Ő éjszaka érkezett, hogy a látogatása titokban maradjon. A 4. fejezetben viszont az asszony fényes nappal rejtőzködött, talán azért, hogy ne kelljen találkoznia más nőkkel, akik kora reggel vagy este mentek vízért, amikor hűvösebb volt. Ugyan miért éppen a déli forráságban indult ilyen messze a vízért? Mindenesetre a Jézussal való találkozás örökre megváltoztatta az életét.

Milyen jelenet bontakozik ki ezek után? Egy zsidó tanító szemben a rossz hírű samaritanus asszonnyal – micsoda különbség! Viszont éppen ennek kapcsán egy figyelemre méltó találkozás történetéről olvashatunk.

Milyen tabuk vannak a mi világunkban, amelyek akadályozhatják a bizonyágtevést? Hogyan tanulhatunk meg felülemelkedni ezeken? Beszéljünk erről szombaton a csoportban!

AZ ASSZONY A KÚTNÁL

Olvassuk el Jn 4:7-15 szakaszát! Jézus hogyan használta fel bizonyágtévesre az alkalmat?

„A zsidók és samaritanusok közti gyűlölet... meggátolta az asszonyt abban, hogy szívességet ajánljon fel Jézusnak, a Megváltó viszont kereste a kulcsot szívéhez, és isteni szeretettől vezérelt tapintattal kért, nem pedig ajánlott szívességet. Ha felajánlja a segítségét, lehet, hogy az asszony vizsgálta, a bizalom azonban bizalmat ébreszt” (Ellen G. White: *Jézus élete*. Budapest, 1989, Advent Kiadó, 144-145. o.).

Jézus, mint Nikodémussal való találkozásakor, ekkor is tudta, mi van az emberek szívében. Amikor az asszony meglepődött azon, hogy zsidó léte re szívességet kér egy samaritanustól, Jézus azonnal a lényegre tért: „*Ha ismeréd az Isten ajándékát, és hogy ki az, aki ezt mondja neked: »Adj innom!«, te kértél volna tőle, és ő adott volna neked élő vizet*” (Jn 4:10, ÚRK).

A nő válasza Nikodémuséra emlékeztet, aki az újjászületésre utalva megkérdezte: „*Mimódon lehetnek ezek*” (Jn 3:9)? Az asszony így érdeklődött: „*Uram, nincs mivel merítened, és a kút mély: hol vennéd tehát az élő vizet*” (Jn 4:11)? Jézus mindkét esetben rámutatott (egy előkelő zsidó tanító, illetve egy kétes múltú samáriai asszony előtt) arra a természetfeletti, lelki igazságra, amit éppen hallaniuk és megérteniük kellett. Alapjában véve mindkettőjüknek szinte ugyanazt mondta: szükségük van a megtérés tapasztalatára.

Mi az ószövetségi háttere annak, amit Jézus az élő vízről mondott (Jer 2:13; Zak 14:8)?

Az élethez szükség van vízre, az ember nem létezhet nélküle, és a víz remek hasonlat az örök életre. Ezért mondta Jézus: „*aki pedig abból a vízből iszik, amelyet én adok neki, soha többé meg nem szomjazik, mert az a víz, amelyet én adok, örök életre buzgó víz forrása lesz benne*” (Jn 4:14, ÚRK).

Olvassuk el Jn 7:37-38 verseit! Mit mond itt Jézus nekünk? Hogyan tapasztalhatjuk azt, amit megígér?

„URAM, ADD NÉKEM AZT A VIZET”

„És hintek reátok tiszta vizet, hogy megtisztuljatok, minden tisztátalanságtoktól és minden bálványaitoktól megtisztítlak titeket. És adok néktek új szívet, és új lelket adok belétek, és elveszem a kőszívet testetekből, és adok néktek hússzívet. És az én lelkemet adom belétek, és azt cselekszem, hogy az én parancsolatomban járjatok és az én törvényeimet megőrizzék és betöltsék” (Ez 36:25-27).

Hogyan tükröződik éppen az az igazság Ez 36:25-27 verseiből, amit Jézus közölni akart Nikodémussal és a samaritánus asszonnyal?

Jézus mindkettőjüknek lelki igazságot akart bemutatni a természet világából vett példákkal. Egyikük sem értette meg, mire gondolt, legalábbis eleinte nem. Nikodémus megkérdezte, hogyan születhet meg újból az ember. Hogyan térhetne vissza az anyaméhbe? Nyilván világi, földi módon gondolkodott, noha Jézus egyértelműen lelki igazságra akarta terelni a figyelmét. Az asszony is szó szerint értette, amit Jézus a vízről mondott, pedig Ő lelki dologra utalt.

A nő így felelt, amikor Jézus az élő vizet ajánlotta neki: „*add nékem azt a vizet, hogy meg ne szomjúhózzam, és ne jöjjek ide meríteni*” (Jn 4:15)! Úgy okoskodott, hogy ha kapna ilyen vizet Jézustól, nem kellene többé a kúthoz járnia, így kisebb volna a másokkal való találkozás kockázata. Meglepő, milyen gyorsan váltott a beszélgetés témája arról, hogy Jézus inni kért az asszonytól oda, amikor a nő kért vizet *Jézustól*.

Mit válaszolt Jézus az asszony kérésére Jn 4:16 versében?

Jézus hirtelen témát vált, amikor azt mondja az asszonynak, hogy hívja a férjét, majd jöjjenek együtt vissza. Miért ez a gyors fordulat? A nő tettei arról árulkodtak, hogy igyekezett kerülni az embereket, Jézus pedig a szívébe látott. Szembe kellett néznie a helyzetével, ha gyógyulni akart. „Mielőtt ez a lélek elfogadhatta az ajándékot, amelyet Jézus adni vágyott, rá kellett vezetnie, hogy felismerje bűneit és Megváltóját” (Ellen G. White: *Jézus élete*. Budapest, 1989, Advent Kiadó, 146. o.).

JÉZUS KIJELENTÉSE

Olvassuk el Jn 4:16-24 szakaszát! Mit tett Jézus, ami azt mutatta, hogy ismerte az asszony legmélyebb titkait is? Hogyan reagált erre a nő?

A világhosszág túlságosan vakító volt ahhoz, hogy közvetlenül bele lehessen nézni. Amikor az asszony prófétának mondta Jézust, megint csak az elkerüléssel próbálkozott. A zsidók és a samaritánusok közötti vallási vita kérdését szegezte Jézusnak, azt, hogy hol kell Istent imádni.

Válaszában Jézus rámutatott, hogy a samaritánusok azt imádták, amit nem ismertek. Az istentiszteletükben keveredett a judaizmus és a pogányság. A zsidók az önmagát bemutató Istent imádták – ez egy újabb fontos dolog, amit a samaritánus nőnek el kellett ismernie.

Az igaz Isten imádata nem helyhez kötött, tehát az istentisztelet helyszínéről folytatott vita a beszélgetésük szempontjából lényegtelen volt. Isten lélek, ezért tisztelőinek lélekben és igazságban kell imádniuk Őt. Az asszony elfogadta a Jézus által közölt nyilvánvaló igazságot, és a továbbiakra nézve is nyitottá vált.

Olvassuk el Jn 4:25-26 verseit! Hogyan mondta el Jézus az asszonynak, hogy ki Ő valójában?

A négy evangéliumban ez az egyetlen szakasz, amikor Jézus még a kihallgatását megelőzően nyíltan kijelenti valakinek, hogy Ő a Messiás, ráadásul nem egy nagy tömeg előtt, vagy fontos embereknek mondta el, hanem Jákób kútjánál egy samaritánus asszonynak, akinek még a nevét sem tudjuk. Jézus törődik minden magányos emberrel, aki egyedül, elhagyottnak érzi magát.

Ez az asszony nemcsak idegen néphez tartozott, hanem erkölcsi szempontból sem volt kifogástalan, Jézus mégis világosan elmondta neki, hogy ki Ő. Miután pedig azt is a tudtára adta, hogy a legsötétebb titkait is ismeri, nyomós okot adott neki arra, hogy higgyen benne.

Az evangéliumnak miért kell lebontania az emberek között meredező falakat? Mit tanít erről ez a történet?

A SAMARITÁNUSOK BIZONYSÁGTÉTELE

Olvassuk el Jn 4:27-29 szakaszát! Milyen meglepő dolgot tett az asszony?

Jézus és az asszony beszélgetését megszakította a tanítványok érkezése, akik ugyan meglepődtek, hogy Jézus egy nővel beszélget, de nem kérdeztek rá a dologra, csak étellel kínálták a Mestert.

Közben az asszony a vizeskorsóját hátrahagyva besietett a városba, hogy beszéljen az embereknek a Jézussal való találkozásáról.

Olvassuk el Jn 4:30-32 verseit! Mi történt e találkozás után? Ezek szerint hogyan terjed az evangélium?

Furcsának tűnik, hogy Jézusnak az aratásról szóló beszéde beékelődik abba a történetbe, amiből megtudjuk, milyen sokan megtértek a városból. Ennek az az oka, hogy János be akarta mutatni, hogyan látta Jézus a történeteket. Az evésnél jóval fontosabbnak tartotta, hogy a megváltási tervről beszéljen egy samaritánus asszonynak. Az volt a célja, hogy üdvösségre vezesse az embereket. Ezt az esetet felhasználta arra, hogy megtanítsa a tanítványainak, milyen sürgős feladat az evangélium hirdetése minden embernek, még azoknak is, akik különböznek tőlük.

János evangéliumának sok kiemelkedő pontja van, és Jn 4:39-42 szakasza biztosan ezek közé tartozik. Sokan hitre jutottak a samaritánusok közül az asszony bizonyágtételére: „Mindent megmondott nékem, amit cselekedtem” (Jn 4:39).

A samaritánusok kérlelték Jézust, hogy maradjon velük. A szavai hallatán még többen hittek: „Már nem a te beszédedért hiszünk, hanem mert magunk is hallottuk, és tudjuk, hogy bizonytal ő a világ üdvözítője” (Jn 4:42, ÚRK).

Ezek szerint milyen erővel bírhat egyetlen ember bizonyágtétele is? Mennyire tudod bemutatni, hogy mit tett Jézus az életében?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

Ellen G. White: *Jézus élete*. Budapest, 1989, Advent Kiadó, „Jákób kútjánál” c. fejezet, 144-154. o.

„Mihelyt megtalálta a Megváltót, a samáriai asszony másokat is elhozott hozzá. Jobb misszionáriusnak bizonyult, mint Jézus tanítványai. Ők ugyanis egyáltalán nem látták ígéretes munkaterületnek Samáriát. Gondolataik a nagy munka felé irányultak, amelyet a jövőben kell elvégezniük. Nem látták, hogy éppen körülöttük van az aratnivaló, amit be kell gyűjteni. A lenézett asszony viszont egy egész várost hozott el, hogy hallhassák a Megváltót. Azonnal elvitte a világosságot embertársainak.

Ez az asszony a Krisztusban való gyakorlati hit munkálkodását jeleníti meg. Minden igaz tanítvány misszionáriusként születik Isten országába. Aki az élet vizéből iszik, az élet kútfejévé válik. Krisztus kegyelme olyan a léleknek, mint a forrás a pusztnak: azért buzog, hogy mindenkit felüdítsen és vágyat ébresszen az elveszendőben az élet vize után” (i. m. 154. o.).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

- 1) Térjünk vissza a vasárnapi rész utolsó kérdéséhez, és legyünk kegyetlenül őszinték! Milyen tabuk és előítéletek akadályozhatják, hogy bizonysgot tudjunk tenni a környezetünkben?
- 2) Vajon a samaritánusok között miért részesült olyan lelkes fogadtásban Jézus, miközben a saját népe között nem?
- 3) Képzeljük magunkat a samaritánus asszony helyébe! Egy vadidegen ember elmondja neki, hogy ismeri a legsötétebb titkait is. Hogyan tudhat ezekről bárki, ráadásul egy idegen? Nem csoda, hogy ezzel Jézus nagy hatást tett rá. Az Úr mindent tud rólunk, még a legféltebben őrzött, legsötétebb titkainkat is, amelyeket mindenki elől elrejténénk. Az asszonnyal való bánásmódja alapján vajon hogyan viszonyul hozzánk Jézus, még ha át is lát rajtunk? Hogy találunk ebben vigaszt?
- 4) A *János evangéliumából* eddig tanulmányozott témák közül melyiket találjuk meg a samaritánus asszony történetében?

FÜLE LAJOS:

KINEK CSILLAGA VAN

Kinek Csillaga van,
legyen maga a béke,
hogy minden dolga itt
békében menjen végbe!

Kinek Csillaga van,
legyen felette bátor:
szeressen vakmerőn,
de érte mit se várjon!

Kinek Csillaga van,
öltözzék friss reménybe,
hogy ISTEN LELKE is
cselekszik benne, érte!

Kinek Csillaga van,
ámuljon, mert az IGE
testté lett, s boldogan
daloljon Róla szíve!